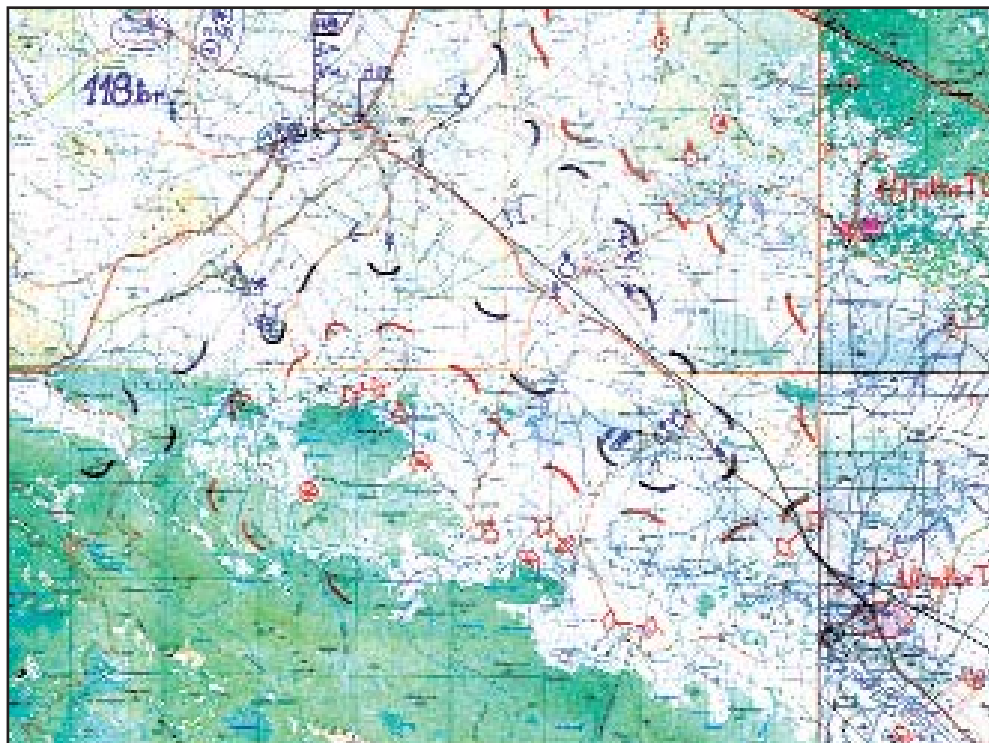

6. Političko i vojno stanje prije i u vrijeme operacije Medački džep

Nakon iznenadnog i za krajinske Srbe, njihovu vojsku, UNPROFOR i MZ, neočekivanog uspjeha hrvatske vojske i policije u operaciji "Maslenica" (oslobađanja okupiranog područja), očekivala se promjena u ponašanju vojnog i političkog vrha tzv. *republic-like srpske krajine*. Hrvatske vlasti su držale da će krajinski političari pokazati veću spremnost za pregovore i poštovati relevantne dokumente UN-a, koji su neprijeporno priznavali suverenitet Hrvatske nad okupiranim područjima i tražili miran dogovor o povratku tih područja pod ustavnopravni poredak RH. Grčevit otpor za vrijeme borba oko Rovanijske, Malog Alana, Tulovih greda, Velike i Male Bobije, Maslenice, Novigrada, Kašića i Zemunika, žestoki protunapad nakon dolaska pojačanja iz Srbije i BiH¹⁰¹ - koji je prvi put spriječen *vertikalnim manevrom* hrvatske vojske¹⁰² te spremom i junaštvom hrvatskih vojnika i časnika - pokazivao je da su snaga i moral srpske vojske, iako načeti, još jaki, a odlučnost da se ustraje na tzv. *samostalnosti* i *paradržavnosti* i dalje prisutna. Krajinski Srbi su poraz pripisivali *izdajstvu UN-a*,¹⁰³ iznenađenju, svojoj opuštenosti, a vojno rukovodstvo spletu nesretnih okolnosti.¹⁰⁴ Kako bi ublažili revolt krajinskih Srba, vojni zapovjednici su tvrdili kako su zapravo onemogućili hrvatsku ofenzivu većih razmjera, kako nije poremećena vojna ravnoteža (koja je i dalje u njihovu korist) i kako hrvatske oružane snage nisu opasnost za opstojnost "RSK".¹⁰⁵ Još uvijek je iz SRJ dolazila velika materijalna i vojna pomoć. Preko granica novih država (BiH i RH, na odsjecima granica koje nisu kontrolirale legalne snage vojske i policije) nesmetano je prolazila vojna oprema i naoružanje, gorivo i ljudi. Za Vojsku Jugoslavije i vojske bosanskih i hrvatskih Srba sve je to "integrirano, veliko ratište",¹⁰⁶ koje će u bliskoj budućnosti opet postati država svih Srba. Bahatost i nepoštivanje diplomatskih pravila upravljaju

ponašanjem srpskih političara. Goran Hadžić,¹⁰⁷ samozvani predsjednik "države RSK", dolazi nepozvan u Ženevu nakon raskola s ostalim krajinskim političarima, ali se odmah i vraća jer mu nisu iskazane predsjedničke počasti. Krajinski političari se dijele; Hadžić se sve više oslanja na Baranju i Vukovar, ostatke JNA i bivši vojni kadar. Njemu je lako jer istočna Slavonija graniči sa SR Jugoslavijom (Srbijom) i zapravo postaje njezin sastavni dio. Srpski političari iz zapadne Slavonije pokušavaju tajno pregovarati

Slika 7: Gospić 03.01.1992. vojna situacija u trenutku prekida vatre potpisanog u Sarajevu - operativno područje Like

s hrvatskim vlastima, bivaju otkriveni i kažnjeni.¹⁰⁸ Najtvrdra je "kninska struja" jer je najudaljenija od Beograda i središta političke moći (Slobodana Miloševića) iz kojega se upravlja srpskom politikom. Političari iz Knina se samovoljno ponašaju. Nakon Erdutskog sporazuma, u lipnju 1993., u Beču¹⁰⁹ se trebao potpisati sporazum o prekidu vatre između HV i paravojske "Krajine", no pobunjenici su ultimativno tražili povlačenje HV iz područja oslobođenih u vojno-redarstvenoj akciji Maslenica. Sporazum koji je poticala MZ nije potpisan, krajinski Srbi su nepopustljivo zahtijevali priznavanje svoje paradržavnosti i bilo je jasno da će se spor prije ili poslije opet rješavati oružjem.

Stanje se nakon Maslenice ipak počelo mijenjati, moral u Krajini je slabio, posebice nakon postavljanja pontonskog mosta

preko Masleničkog ždrila. Učestale su mobilizacije, kažnjavanje dezertera i bijegovi prema Beogradu, širile su se glasine o krađi nafte, za što je optuživan Goran Hadžić, korupciji, pljački novca koji, navodno, krajinski političari deponiraju u Beograd. Plaća vojsci kasnila je po nekoliko mjeseci, inflacija "krajinskog dinara" rasla je vrtoglavo, nastale su nestašice osnovnih prehrambenih artikala, deterdženata i goriva.¹¹⁰ Kako bi se ojačao moral, iz Srbije je nakon Maslenice stiglo nekoliko skupina dobrovoljaca, među njima i "kapetan Dragan".¹¹¹ On je osnovao centar za specijalističku obuku takozvanih "kninđa"¹¹² u Bruški kod Knina. Svi ti dobrovoljci i obećanja o pomoći bili su samo privid, glavna snaga tzv. RSK bila je u vjeri da će joj u slučaju opasnosti u pomoć priskočiti SRJ i VJ. Ta čvrsta vjera je bila jamac postojanja "RSK". Većina krajinskih Srba nije bila svjesna promjene Miloševićeve politike koja se pod pritiskom snažnijih sila i nametnutih sankcija usmjerila prema realnijem cilju - skidanju sankcija sa SRJ i stvaranju Republike Srpske u BiH. Srbi u Hrvatskoj su ostavljeni sami sebi a da to nisu ni znali.

Ratne operacije u Lici, 1991. - 1993.

Slika 8: Plan strategijske napadne operacije u agresiji na Hrvatsku (izvor: admiral Davor Domazet-Lošo, "Hrvatska i veliko ratište")

Vojni ustroj JNA i pobunjenih Srba

Tijekom srpnja, kolovoza i do polovice rujna 1991. srpske pobunjeničke snage ovladale su prostorom Like, onim područjima na kojima je prevladavalo srpsko stanovništvo. Prema unaprijed pripremljenim planovima,¹¹³ JNA i Uprava bezbednosti SSNO (zapravo Kontraobavještajna služba, "organi bezbednosti" i dalje su nazivani KOS-ovcima),¹¹⁴ naoružale su i počele ustrojavati pobunjeničke postrojbe (teritorijalnu obranu, partizanske brigade, paravojne i četničke skupine) u sklopu 13. riječkog korpusa, teritorijalno ovlaštenog za područje Like. Pobuna i napadi na policijske ophodnje, preuzimanje vlasti u općinama i gradovima širi se od Knina i Korenice prema Gračacu, Lovincu, Svetom Roku, Medku i Gospiću.¹¹⁵ Šire se i zastrašujuće glasine, to je sastavni dio specijalnog rata što su ga stručnjaci JNA za psihološko ratovanje izučili na britanskim koledžima za posebne oblike ratovanja¹¹⁶. Prije nastupanja vojske nadiru strah i panika. Terorističko granatiranje, ciljani masakri hrvatskog življa u Lovincu, Svetom Roku, Širokoj Kuli (također sredstva psihološkog ratovanja) prisiljavaju ostatak hrvatskog pučanstva na bijeg u Gospić, Otočac, Perušić, Lički Osik ili u siguran dio Hrvatske, poput mučnog bijega stanovništva Lovinca i Svetog Roka preko Velebita do sigurnosti na obali hrvatskog mora.

Ustroj hrvatskih vojno-redarstvenih snaga

Početak rujna 1991. u Gospiću i Otočcu ustrojene su tri bojne 118. brigade ZNG-a, kao i snage MUP-a. Postrojbe su bile slabo naoružane lakim pješačkim naoružanjem, s tek nekoliko minobacača. Iz dijelova tih postrojba ustrojena je gardijska motorizirana brigada, prvo kao Šesta i nešto kasnije Deveta. Šesta gardijska brigada osnovana je 1. studenog 1992. u Gospiću. Prvi zapovjednik Ličkih vukova ili, kraće, Vukova bio je pukovnik, kasnije general-bojnik Mirko Norac. Zbog nezgodnoga podsjećanja na partizansku Šestu ličku diviziju, koja je u Drvaru od desanta njemačkih padobranaca spasila maršala Tita, 6. gmtbr je uskoro preimenovana u 9. gmtbr. Zbog postojanja motorizirane brigade tzv. SVK s istim brojem (9. mtbr., domicilno mjesto Gračac, po tom gradu nazvana „Gračačka“) često je dolazilo do zabune i zamjene između tih dviju sučeljenih postrojba.

Vojni planovi i tijek vojnih operacija

Iz vojnih akcija u kolovozu i rujnu moglo se zaključiti kako srpski pobunjenici i JNA nastoje ovladati prometnicama Gospić - Karlobag i Gospić - Perušić - Otočac, čime bi Gospić doveli u okruženje. Također su pokušali prekinuti vezu Otočac - Brinje i

vezu prema Josipdolu - Ogulinu i tako onemogućiti vezu Zagreb - Senj - Split, prodrijeti do Rijeke i spojiti se sa snagama generala Čada,¹¹⁷ s 13. korpusom JNA koji se još uvijek ondje nalazio.

Snage ZNG-a i MUP-a utvrdile su obrambene položaje i nisu dopustile prodor protivnika na zamišljenu liniju Karlovac - Karlobag, liniju "Velike Srbije", strateški cilj Srba. I dalje je prijetila nestašica naoružanja, jedini je izlaz bio u zauzimanju skladišta i vojarna JNA u Lici. Donijeta je odluka i 14. rujna 1991. počela je operacija zauzimanja vojarna Gospić-Kaniža i Perušić, koja je 22. rujna završila predajom radarske postaje na Panosu. Već se prije JNA počela osipati, mnogo mladih regruta je bježalo iz vojarna i uz pomoć Hrvata odlazilo svojim kućama u Srbiju, Makedoniju, BiH ili Crnu Goru. Ostajali su profesionalni časnici i dočasnici, kao i mobilizirani domaći Srbi, rezervisti. ZNG i MUP su, usprkos njihovoj otporu, ovladali vojnim objektima JNA, i skladištima i vojarnama, u Gospiću i Otočcu i u okolici zarobili velike količine lakog i teškog naoružanja. Neprijatelj je pokušao deblokirati svoje opkoljene snage, ali u tome nije uspio. U Gospiću je tijekom tih akcija zarobljen i general JNA,¹¹⁸ koji je poslije razmijenjen za hrvatske zarobljenike. Nakon naoružavanja teškim oruđima, tenkovima, oklopnim transporterima i topovima, ZNG i MUP su izvršili više uspješnih akcija oslobađanja zauzetog teritorija. Jedna od tih akcija bio je i napad na Divoselo, 16. studenoga 1991.¹¹⁹ Hrvatske snage su probile srpsku obranu, ušle u Divoselo, ali su se nakon zapovijedi za povlačenje vratile u Gospić. Ta akcija protiv sela, simbola partizanstva (četništva), koje je prije 1991. određivalo sudbinu cijele Like, imala je na srpskoj strani veliki psihološko-propagandni učinak. U sličnoj akciji prema Divoselu je 3. listopada 1991. poginuo Đorđe Božović Giška, vođa "Belih orlova",¹²⁰ paravojne postrojbe srpskih dobrovoljaca koji su stigli iz Beograda. To je tada bio težak udarac srpskim pobunjenicima. Početkom studenoga na područje Like dolaze 111. i 128. brigada iz Rijeke i tim pojačanjem se uspostavlja vojna ravnoteža. Neprijatelj odgovara žestokim napadima topništva na civilne ciljeve, što će otada postati svakodnevica za građane Gospića, Perušića i Otočca. Neuspješna je bila akcija oslobađanja Novog Ličkog Osika i tamošnje važne tvornice streljiva.

Varljivo primirje

Sarajevsko primirje nastupa 3. siječnja 1992., ali Gospić, Stari Lički Osik, Perušić, Otočac i dalje su pod napadom topništva i, povremeno, neprijateljskog pješništva. Privremeno okupirano područje Like prostire se od Male Kapele na sjeveru do grebena Velebita na jugu. Nakon uspostave "vlasti RSK" nesrpsko stanovništvo je etnički očišćeno, uglavnom protjerano ili ubijeno.

Zločini nad Hrvatima se nastavljaju i za mandata UNPROFOR-a, na primjer, u Podlapači kao osveta za poraz u akciji Medački džep. Lika je još od vremena partizanskog (i četničkog) pokreta za vrijeme Drugog svjetskog rata bila strateški važan prostor za ostvarenje srpskih ekspanzionističkih težnja. Godine 1991. postala je kičma "Krajine", poveznica Korduna i Banije, sa središnjim prostorom te paradržave oko Gračaca i Knina, i s osloncem na srpski prostor u BiH. Indoktrinacija radikalnim srpstvom, koje se u Jugoslaviji krilo iza komunizma i jugoslavenstva, bila je u Lici posebno jaka. Srpske pobunjeničke skupine u Lici prve su se pokrenule, prvi veći sukob s pripadnicima Specijalne policije dogodio se 31. ožujka 1991. na Plitvičkim jezerima u Lici kada je poginuo i prvi hrvatski branitelj Josip Jović.

Vojno-strateški položaj

U okolici Otočca pobunjenici su zaposjeli dominantne vrhove i pod paljbom držali prometnice Otočac - Josipdol i Otočac - Gospić. Kod Ličkog Osika izravno su tukli komunikaciju Gospić - Perušić. Gospić je bio i ostao politički i strateški centar Like, gubljenje Gospića značilo bi gubitak Like. Gospić je bio u poluokruženju, neprijatelj je držao dominantne položaje oko grada i nadzirao komunikaciju Gospić - Karlobag. Iako su hrvatske snage držale položaje na Velebitu do prijevoja Mali Alan, pristup tim položajima i manevar po Velebitu nadzirali su Srbi. Iz Barleta, Medka i Divosela te s Debele glave neprijatelj je tukao po gradu i prometnicama, prijetio zauzimanjem Gospića, presijecanjem komunikacija i zauzimanjem Velebita. Izbijanjem srpskih snaga na obale hrvatskog mora i odvajanjem sjevera od juga, Hrvatska bi se našla u katastrofalnom položaju.

Vojno-političko stanje neprijatelja

Sukobi političkih frakcija su se nastavljali, pojačavao se razdor između vojske i policije, osjećao se sve veći nedostatak goriva i živežnih namirnica, ne samo za civile već i za vojsku. Veliki problem vojske tzv. RSK bilo je ljudstvo; mislili su da manjak žive sile mogu nadomjestiti teškim naoružanjem i ljudskim potencijalom Srba dobrovoljaca iz ostalih srpskih država ili, u velikoj pogibelji, čak i dolaskom Vojske Jugoslavije. Nedjelotvorne snage UN-a još nisu bile potpuno zapriječile dolazak srpskih dobrovoljaca, no ipak ih je, zbog lošeg općeg stanja, bilo sve manje. Ograničen broj krajijskih Srba morao je pokrivati duge crte bojišnice. Dugo razdoblje visoke bojne gotovosti zamaralo je ljudstvo i demotiviralo ljude, koji su se ponašali kao stari **krajišnici, živjeli su u svojim kućama, radili na zemlji, a na znak opasnosti uzimali pušku i**

PODRUČJA RH POD IZRAVNOM UGROZOM TOPNIŠTVA "SVK" PREMA STRATEGIJI REALNE PRIJETNJE

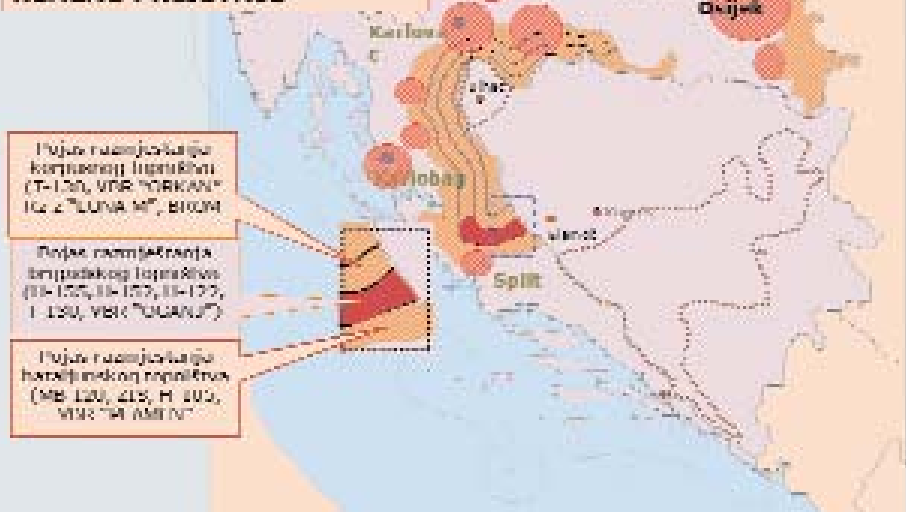

Slika 9: Područja RH pod izravnom ugrozom topništva "SVK" prema Strategiji realne prijetnje (izvor: adm. D. Domazet-Lošo "Hrvatska i veliko ratište")

Slika 10: Pojasi razmještanja topničko-raketne potpore (izvor: isto)

POJASI RAZMJEŠTANJA TOPNIČKO-RAKETNE POTPORE

"SVK" PREMA "STRATEGIJI
REALNE PRIJETNJE"

odlazili na položaje. Izgubila se razlika između civila i vojnika jer su svi nosili odoru ili dio nje i oružje.

Nakon Maslenice u Generalštabu VJ u Beogradu domišljena je i obznanjena *Strategija realne prijetnje*¹²¹ - odmazda topništvom i raketnim projektilima po vitalnim objektima RH. Srbi su vjerovali da će tom strategijom zaustaviti daljnje napade hrvatske oružane sile i nadomjestiti manjak vlastite žive sile. Uz teško topništvo, zrakoplovstvo i rakete "zemlja-zemlja", Srbi su namjeravali izvoditi manje diverzantsko-terorističke prepade, s ciljem stvaranja dojma premoći, održavanja stalne napetosti i visokog stupnja bojne gotovosti svojih snaga. U vrijeme prije operacije "Medački džep" uslijedilo je više takvih prepada - masakriranje pripadnika specijalne policije na Velebitu i pokušaj upada ID-grupe u područje koje je okruživalo Divoselo - prema Podklisi i, dalje, prema cesti Gospić - Karlobag. Iz neprijateljskih dokumenata, zaplijenjenih nakon operacije, doznalo se da je neprijatelj planirao zauzimanje Podklise, odakle bi nadzirao tu, za opstojnost Gospića, vitalnu prometnicu. Drugi dokument, koji spominje general Markač, otkriva plan Srba da 9. rujna 1993. *petnaest minuta prije početka hrvatske akcije, započinu napad s istog područja (Divoselo) prema Gospiću*¹²². Uvidom u zaplijenjene dokumente srpske vojske krajine potvrđene su tvrdnje generala Markača koje je dao dnevnom tisku. Zopovjedništvo srpske vojske krajine ofenzivnim je akcijama htjelo preduhitriti očite napadačke namjere hrvatske vojske koje su iščitavali iz koncentriranja i premještanja hrvatskih snaga. Vidi se to iz odluke za dopunsko nasilno izviđanje koju je komandant pukovnik Jovo Kordić 26. 8. 1993. izdao Komandi 9. mtbr: *Na osnovu taktičkih i drugih raspoloživih saznanja, na osnovu osmatranja i izviđanja, te podataka dobivenih od komande 15. korpusa evidentno je da ustaške snage ojačavaju front na liniji Kraljičina vrata - Mali golić i Dušica - Visočica, da čvrsto drže greben Velebita... i ugrožavaju položaje 1. i 2. mtb. U cilju obezbeđenja levog boka brigade, te potpunijeg sagledavanja stanja i rasporeda ustaških snaga na liniji Visočica M. Alan i njihove dalje namere odlučio sam (pukovnik Jovo Kordić-op.p.)...izvršiti dopunska nasilna izviđanja na pravcima...*¹²³ Bilo je očito da su podatci o pojačanim pokretima ustaških snaga na s/z padinama Velebita, a cilj im je presecanje zone odbrane naše brigade na pravcu: Visočica - Čitluk - Ornice do kojih su pripadnici SVK došli u nasilnom IZVIĐANJU zahtijevali sve veću pozornost, pa pukovnik Kordić 3. rujna 1993. *naređuje mere pune borbene gotovosti u jedinicama 2. mtb, lad pvo, mpoad, had i tč.*¹²⁴ Kako ga podatci što stižu do njega sve više uznemiruju - ...ustaške snage drže objekte na padinama Velebita... rade put na pravcu Duler - Alanak - Delukino vrelo. Cilj im je najvjerojatnije da preseku zonu odbrane naše brigade na pravcu Visočica - Lički Čitluk - s. Ornice - on zapovijeda da dio snaga 9. mtbr. ima

zadatak da dana 09. 09. 1993. godine izvrši nasilno izviđanje u rejonu Mokra pećina, kota 665, Velika kosa i izbijje na liniju Kosa - Dujmovača (kota 618) Bukova glava - Jelovac. O tom važnom dokumentu bit će još riječi, ali valja napomenuti da je gotovost za deystvo naznačena za 09. 09. 1993. u 08.00 časova.¹²⁵

Slika 11: Gospić 1991. - vojna situacija u jesen 1991.

Ustroj HV i MUP i protumjere

9. MTGBR "Vukovi"

Deveta motorizirana gardijska brigada, osnovana je kao 6. gardijska brigada 1. studenoga 1992. iz dijelova postrojba 118. i 133. brigade, koje su obranile Liku i zaustavile nadiranje srpskih pobunjenika/JNA prema "kralježnici Hrvatske". Brigada sudjeluje u akciji Maslenica. Uspješno ovladava teškim planinskim pravcem Rovanijska - Jasenice - Tulove grede. General Bobetko je posebno pohvalio njezinu Oklopnu bojnu. Brigada se, po zapovijedi načelnika stožera HV (generala Bobetka - op. p.), vraća u Liku i brani crtu bojišnice od Gospića do Otočca. Uz svakodnevne okršaje s neprijateljem ubrzano se priprema za najsloženije ratne zadatke. Takav zadatak bit će i akcija 9. rujna 1993. - otklanjanje izravne opasnosti za Gospić i neutraliziranje najznačajnijeg

središta četništva u Divoselu, svojevrsnom simbolu radikalnoga srpstva u srcu Hrvatske.

Specijalna policija MUP-a RH

Specijalna policija Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske osnovana je kao antiteroristička postrojba, ali je zbog širenja rata ubrzo brojčano ojačala i pretvorila se u respektabilnu snagu. Njezini pripadnici bili su dobro izvježbani, opremljeni i motivirani. Na ličkom bojištu drže Velebit, sprječavaju prodor preko Malog Alana, prema Zadru i Karlobagu. Na vrhu Viševici bilo je zapovjedno mjesto generala Mladena Markača, zapovjednika Specijalne policije. U operaciji Maslenica oslobađaju od Srba Tulove grede, blokiraju prijevaj Mali Alan i zauzimaju Veliku i Malu Bobiju. To su iskusne postrojbe koje dobro poznaju težak planinski teren i protivnika.

Akcije izvidničko-diverzantskih grupa (ID-grupe)

Hrvatska vojska i snage Specijalne policije na Velebitu upadom svojih ID-grupa (izviđačko-diverzantskih skupina) pokušavale su otkriti slabe točke neprijatelja i odvući mu pažnju od stvarnog mjesta napada. Doživljavaju i neuspjehe od zasjeda i akcija protivničkih ID-grupa. Tijekom srpnja i kolovoza izviđačko-diverzantske grupe SVK poduzimaju pet većih napada - 7. srpnja kod Bilaja, 8. srpnja na području Ornica - Jasikovca, 22. srpnja na cesti između Otočca i Jovića, kao i napade 30. i 31. kolovoza. Najpoznatija je akcija zarobljavanja i masakriranja dvojice hrvatskih specijalaca na Velebitu, kojom je general Bobetko opravdavao pokretanje akcije u Medačkom džepu. U dobro planiranom napadu, nasilnom izviđanju, koje je zapovjedio pukovnik Kordić (*odluka za dopunsko nasilno izviđanje od 26. 8. 1993. i naređenje za preduzimanje mera pune borbene gotovosti od 3. 9. 1993.*), diverzantska grupa "SVK" 4. je rujna 1993., uz topničku pripremu, napala posebnu postrojbu MUP-a na Debeloj glavi (istaknuta planinska kota na Velebitu s koje se nadzire područje u dolini rijeke Like između Gospića i Medka, poslije nazvano Medački džep). Ubijena su (i masakrirana) dva hrvatska policajca, a tri su ranjena. I kasnije iz Glavnog stožera HV stižu upozorenja o mogućim napadima srpskih diverzanata na hrvatske položaje na Velebitu. Prema iskazima srpskih zarobljenika i zaplijenjenoj zapovijedi od 8. 9. 1993., planirano je veće nasilno izviđanje i borbena dejstva za 9. 9. 1993. u 08.00 sati. Nakon što je predsjednik Tuđman, uvjeren argumentima generala Bobetka, odobrio ograničenu akciju za odterećenje pritiska na

Gospić i pravac prema Brušanima i cesti preko Velebita, poduzeta je diverzija, napad izvidničke skupine 9. gmtbr zbog odvraćanja pozornosti od pravog cilja. Bio je to napad na Urije, selo pored Novog Ličkog Osika, 6. rujna 1993. kad je IDS napala i uništila neprijateljski položaj. Prema hrvatskim izvorima, neprijatelj je povjerovao (iz neprijateljskih dokumenata, zaplijenjenih kasnije, moglo se zaključiti da nije bio obmanut) kako je cilj velikog napada tvornica streljiva "Marko Orešković" i nije (opet po krivoj procjeni HV-a) otkrio pripreme za akciju na Divoselo, Čitluk i Počitelj. Procjena je bila kriva jer je, prema zapovjedima komandanta 9. mtbr. pukovnika Kordića, vidljivo da su Srbi bili svjesni koncentracije specijalne policije MUP-a na Velebitu i *prijetnji presijecanjem 'džepa' na pravcu Visočica - Lički Čitluk - s. Ornice*. Obje su se strane istovremeno pripremale za akciju, hrvatska lokalnog karaktera, s ciljem zauzimanja boljih taktičkih položaja i udaljavanja neprijatelja od Gospića, dok je srpska strana željela ovladati Velebitom, onemogućiti ugrožavanje prometnice Medak - Gračac i zatvaranje drugoga kraka hrvatskih kliješta (prvi je ostvaren nakon uspjeha operacije Maslenica). Hrvatski prodor s Velebita i iz Gospića prema Gračacu, Obrovcu, Benkovcu i Kninu ugrozio bi opstojnost tzv. RSK. Vojno-političko vodstvo tzv. RSK htjelo je postići još jedan važan cilj: politički i vojno kompromitirati Hrvatsku pred MZ zbog pokretanja odlučnih vojnih mjera i agresije na "državu" RSK.

Bilješke

101. M. Sekulić "Knin je pao u Beogradu", Nidda Verlag 2000. str. 69. "Uočena nespремnost dobrovoljaca da se bore na prostoru Severne Dalmacije...uz to i dovođenjem jedinica iz drugih korpusa na prostor Severne Dalmacije došlo je do enormnog povećanja brojnog stanja Dalmatinskog korpusa... na 27.984 boraca i starešina." "25. januara u tu zonu odgovornosti (Velika Bobija - Mala Bobija - Visoka Glava - Marune) stigao je Željko Ražnjatović Arkan sa svojim ljudima. Na benkovačko ratište uz 'arkanovce' stiže i 600 boraca iz Lapačke brigade", str. 62.
102. "Vertikalni manevar" u Operaciji Maslenica - helikopterima dopremljeno pojačanje 1. bojne 3. gardijske (slavonske) brigade na bojišnicu kod Novigrada i Kašića, odbijen srpski protunapad, to je odlučilo ishod bitke.
103. Intervju general Janko Bobetko "Večernji list" 29. 1. 1994. "Odavanje vremena početka napada inače se kažnjava smrću, a ja sam postupio obrnuto. Zbog naše situacije naložio sam da se obavijesti zapovjednik francuskog bataljuna UNPROFOR-a da ćemo tog jutra napasti četničke snage i da imaju sat vremena da se povuku. Francuzi nisu poslušali, nisu se povukli." "Francuski kontingent je sprječavao prilaz teškom naoružanju Srba koje je bilo pod 'dvostrukim ključem', Srbi su provalili u skladišta i oteli ga." - M. Sekulić "Knin je pao u Beogradu", Nidda Verlag 2000. "Nažalost, taj isti UNPROFOR se saboterski i kukavički ponašao tokom divljanja hrvatske vojske u napadu na Maslenicu i Ravne kotare, vodeći samo računa o bezbednosti sopstvenog ljudstva, a ne i o zadacima zbog kojih se nalazio u Dalmaciji. UNPROFOR je pohitao na položaje srpske vojske da je para-

- liše. Tako je neosporno pomogao hrvatskoj strani”, str. 65.
104. Izvješće Ureda za odnose s UN-om, 8. 4. 1993. Karlovac, “...veći dio vojske SAO ‘Krajine’ se prije dva mjeseca vratio iz Bosne, poslani su u Benkovac, Obrovac...svaki dan se pojavljuju nove osmrtnice, veći dio Srba iz Topuskog ne želi oružje i ići u borbu, u zatvoru u Topuskom i Glini je 40 - 50 Srba, pomoć Crvenog križa i UNHCR-a koristi vojska i policija, hrvatska sela su srušena i zapaljena, groblja oskrnavljena...”
105. M. Sekulić “Knin je pao u Beogradu”, Nidda Verlag 2000. “U to vreme Hrvatska nije bila u stanju da vojnički porazi Srbe u RSK”, “umesto da se stvori i izgrađuje vojska RSK, koja bi bila sposobna da samostalno izvodi borbena dejstva i da se uspešno nosi sa hrvatskom vojskom” str. 43. “nastavljena je zabluda i zavaravanje da odbrana RSK zasnovana je na zajedničkim borbenim dejstvima Srpske vojske Krajine i Vojske Jugoslavije”, str. 46.
106. “Integrirano ratište” o kojemu govori admiral D. Domazet u svojoj knjizi “Hrvatska i veliko ratište”, Udruga Sv. Juraj, Zagreb, 2002.
107. Goran Hadžić, srpski političar iz istočne Slavonije, oslonjen na politiku Slobodana Miloševića.
108. Nakon pregovora o statusu zapadne Slavonije koje su samovoljno vodili sa Zagrebom, srpski političari Džakula i Zelenika uhićeni i zatvoreni u zatvoru u Glini.
109. Erdutski sporazum 15./16. lipnja 1993. obveza povlačenja HV, prepuštanje područja oslobođenog u akciji Maslenica nadzoru UNPROFOR-a.
110. M. Sekulić “Knin je pao u Beogradu”, str. 74. “U porastu je broj zahteva boraca da napuste brigadu (Drniška brigada - op. p.) i da dobiju raspored u radnoj obavezi. U porastu su i zdravstvena (?) odsustva. Na bolovanjima je 250 boraca. Sve je više samovoljnog napuštanja jedinica. U begstvu je 15% vojnika brigade... Borcima je neprihvatljivo da trunu u zemunicama i rovovima dok se vojnici koji su samovoljno napustili ratište šetaju ulicama Knina i švercaju”.
111. “Kapetan Dragan” - Sneden Daniel, bivši pripadnik australske vojske, Beograđanin Dragan Vasiljković, emigrant s australskim državljanstvom, obučavao u centru “Alfa” u Bruškoj kod Knina tzv. “knindže”, vezan uz vrh službe sigurnosti SRJ (Jovica Stanišić) i Miloševića.
112. “Knindže” - specijalci kapetana Dragana, koji su spajanjem imena nindža i Knin dobili popularno ime, dobrovoljci s teritorije RSK, manji dio iz SRJ, izvidničko-diverzantske specijalnosti, jedinica smatrana elitnom.
113. Ratni planovi JNA “S 1” “S 2” - izvor D. Domazet “Hrvatska i veliko ratište”, Udruga Sv. Juraj, Zagreb, 2002.
114. Kontraobavještajna služba JNA - KOS, vojna protuobavještajna služba, nastala iz ratnog KNOJ-a, vojna služba za borbu i razotkrivanje stranih špijuna i domaćih neprijatelja.
115. Gradovi u Lici oko kojih su se vodile akcije prije Medačke operacije (vidi kartu).
116. JNA je u Velikoj Britaniji školovala svoje oficire, vojne stručnjake na Koledžu za specijalno (psihološko) ratovanje u Engleskoj - poput generala Vuka Obradovića - koji su ta stečena znanja primijenili u ratovima u Hrvatskoj, BiH i na Kosovu - dezinformacije, indoktrinacija, zastrašivanja topništvom, zrakoplovstvom, zločinima, fizičkim i psihičkim mučenjima.
117. General-potpukovnik Marijan Čad , zapovjednik 13. riječkog korpusa JNA, u pregovorima s hrvatskom stranom pristao na mirno povlačenje JNA iz Rijeke i

- područja koje je 13. korpus pokrivao, korpus je brodovima prebačen u Boku kotorsku (Crna Gora).
118. General-major Trajče Krstevski, zarobljen u Gospiću - vojarna Kanjiža, kasnije razmijenjen.
 119. Izjava Mile Kosovića u intervjuu Robertu Bajrušiju "Nacional" 17. 7. 2001. "...kada se govori o razaranjima, zaboravlja se da smo još 1991. jednom prilikom pokušali zauzeti Divoselo, ali smo se na kraju zbog mirovnih pregovora morali povući. No i tada je uništeno nekoliko kuća, što znači da je dobar dio sela devastiran i prije operacije Medački džep."
 120. Đorđe Božović Giška, kriminalac, vezan uz jugoslavenske službe sigurnosti u borbi protiv "ekstremne emigracije", vođa srpske paravojne postrojbe "Beli orlovi", oružano krilo Srpske radikalne stranke, djelovali u Lici, ali i u ostatku Hrvatske (Slavonija, posebice Vukovar), počinili niz zločina poput onih u Voćinu, Širokoj Kuli, Lovincu, Svetom Roku.
 121. General-pukovnik Radovan Radinović, vojni teoretičar, tvorac "Strategije realne prijetnje".
 122. Izjava generala Mladena Markača nakon razgovora s istražiteljima ICTY-ja, "Vjesnik" 5. 3. 2003. "S druge strane, preko obavještajnih izvora doznali smo da se sprema napad na šire gospićko područje gdje su se koncentrirale jake srpske snage, i to pod okriljem UNPROFOR-a" - isto kao i u "Večernji list" 4. 3. 2003. pod naslovom "Srbi planirali napad iz Medačkog džepa": "iz zaplijenjenog dokumenta u "Oluji" vidljivo je da su Srbi planirali napad 9. rujna 1993. 15 (petnaest) minuta prije napada HV i policije."
 123. Dokument - Komanda 9.mtbr. str. pov. br. 100-1552 od 26. 8. 1993. Vojna tajna Strogo poverljivo
 124. Dokument - Komanda 9. mtbr. strogo pov. br. 100-1632 od 3. 9. 1993. Vojna tajna strogo poverljivo (u prilogu)
 125. Isto.

